

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **OSMPB, občanské sdružení**, se sídlem v Teplicích, U Hadích lázní 24, zast. advokátem JUDr. Janem Hajným, se sídlem Masarykova 1208, Teplice, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Hradci Králové**, se sídlem Horova 17, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 8. 2007, č. j. 31 Ca 4/2007 – 31,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III.** Odměna advokáta JUDr. Jana Hajného **se určuje** částkou 2400 Kč, která mu bude vyplacena z účtu NSS do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 12. 2006, č. j. 6611/06-0300-607013 bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Finančního úřadu v Jičíně ze dne 30. 11. 2006, č. j. 69998/06238910/1210 ve věci poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Tímto rozhodnutím správní orgán odmítl žalobcovu žádost týkající se poskytnutí informací o 1) základních osobních údajích ve smyslu ust. § 8b odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o osobách, kterým FÚ v Jičíně v roce 2005 částečně nebo zcela prominul příslušenství daně dle vyhl. č. 299/1993 Sb., 2) výši prominutého příslušenství daně v Kč za kalendářní rok 2005 v členění dle jednotlivých osob identifikovaných způsobem uvedeným v bodě 1.

Krajský soud v Hradci Králové (dále „krajský soud“) zamítl shora citovaným rozsudkem žalobu s tím, že postup žalovaného spočívající v odmítnutí poskytnout požadované informace, byl důvodný. Krajský soud ve svém zdůvodnění vycházel z toho, že požadované informace je nutno považovat za informace o majetkových poměrech osob, jež nejsou povinným subjektem, a z těchto informací může jejich příjemce získat znalost nejen o existenci a výši příslušenství daně, nýbrž zprostředkovaně i povědomost o vlastní daňové povinnosti, potažmo daňovém základu dotčených daňových subjektů. Takové informace mají ryze soukromoprávní charakter a z tohoto důvodu nemůže vzniknout třetím osobám nárok na jejich zpřístupnění.

Získání takových informací by bylo narušením práva na ochranu soukromého a rodinného života, jakož i práva na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o osobě, jež plynou z čl. 10 odst. 2 a odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Dle krajského soudu byla aplikace § 10 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím ze strany žalovaného důvodná a v žádném případě se tak nedostala do kolize s ústavními principy práva na vyhledávání a poskytování informací. Povinný subjekt nebyl povinen poskytnout požadované informace ani dle ust. § 11 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., jelikož prominutí příslušenství daně nelze podřadit pod žádnou z oblastí v cit. ust. uvedených a krajský soud proto postupem dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“) žalobu zamítl.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též stěžovatel) dne 7. 11. 2007 kasační stížnost; uplatnil v ní důvod dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.. Nesouhlasí s právním názorem krajského soudu stran aplikace ust. § 10 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Především nesouhlasí s tvrzením krajského soudu, že osobní údaje spadají pod majetkové poměry. Jako před tím finanční úřad a žalovaný, stejně tak i krajský soud nesprávně sloučil bod 1 a bod 2 žádosti o poskytnutí informací a opomenul tak v § 16 odst. 1 písm. c) cit. zákona předvídanou možnost poskytnout pouze informace na základě bodu 1 žádosti a o zbytku vydat rozhodnutí o odmítnutí. Krajský soud se nijak nevypořádal s otázkou, zda osobní údaje požadované na základě bodu 1 spadají pod majetkové poměry ve smyslu ust. § 10 cit. zákona.

Stěžovatel se neztotožňuje ani s extenzivním výkladem krajského soudu týkající se omezení přístupu k informacím dle ust. § 10 zákona č. 106/1999 Sb. a poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2007, č. j. 3 Ads 33/2006 – 57, ze kterého vyplývá, že za informace o majetkových poměrech dle cit. ust. § 10 nelze považovat pouhé informace o příjmech. Stěžovatel považuje za nepodložené tvrzení krajského soudu, že získání informací o prominutém příslušenství daně u konkrétních osob by bylo narušením práva na ochranu soukromého a rodinného života, jakož i práva na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o osobě, jež plynou z čl. 10 odst. 2 a 3 Listiny základních práv a svobod. Proti tomuto tvrzení staví stěžovatel veřejný zájem na občanské kontrole diskrece orgánů veřejné moci a skutečnost, že daňový dlužník není povinen o poskytnutí veřejných prostředků v podobě prominutí příslušenství žádat a tak se může zveřejnění informací vyhnout.

Závěrem je stěžovatelem namítána nemístná aplikace ustanovení § 24 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, neboť dle shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2007, č. j. 3 Ads 33/2006 - 57, odkaz na poznámku v textu § 10 zákona č. 106/1999 Sb. nemá právní význam, není součástí právního předpisu a slouží jen ke zpřehlednění textu právního předpisu a jeho aplikace není vůbec na místě, a to ani v souvislostech s celkovou ochranou majetkových poměrů, jak uvádí krajský soud.

Z uvedených důvodů navrhuje stěžovatel rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 4. 12. 2007 odkazuje na obsah odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí ze dne 22. 12. 2006, č. j. 6611/060300-607013 a ztotožňuje se s rozsudkem krajského soudu. Navrhuje, aby byla kasační stížnost Nejvyšším správním soudem zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové v mezích důvodů uplatněných ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná.

Při posouzení věci vycházel Nejvyšší správní soud ze skutkových zjištění, jež jsou mezi účastníky nesporná. Ze správního spisu bylo zjištěno, že stěžovatel dne 6. 11. 2006 podal u Finančního úřadu v Jičíně (dále „povinný“) žádost dle § 13 zákona č. 106/1999 Sb., ve které uvedl, že žádá o poskytnutí informace o:

1) základních osobních údajích ve smyslu ustanovení § 8b odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o osobách, kterým finanční úřad v roce 2005 částečně nebo zcela prominul příslušenství daně na základě vyhlášky č. 299/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů

2) výši prominutého příslušenství daně v Kč za kalendářní rok 2005 v členění podle jednotlivých osob identifikovaných způsobem v bodě 1 této žádosti.

Rozhodnutím povinného ze dne 30. 11. 2006, č. j. 69998/06238910/1210 byla žádost odmítnuta s odkazem na ust. § 10 zákona č. 106/1999 Sb., podle kterého je chráněna důvěrnost majetkových poměrů. Povinný konstatoval, že informace požadované žadatelem jsou takového charakteru, který odůvodňuje aplikaci ust. § 10 zákona o svobodném přístupu k informacím. Jedná se totiž o informace o majetkových poměrech konkrétních osob (daňových subjektů), získaných na základě zákonů o daních, přičemž se nejedná o povinné subjekty a z uvedeného důvodu není možné žádosti o poskytnutí informace vyhovět.

Proti rozhodnutí povinného o odmítnutí žádosti podal stěžovatel odvolání, které žalovaný zamítl. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplynulo, že se žalovaný jako odvolací orgán ztotožnil s důvody, pro něž povinný odmítl stěžovateli poskytnout jím požadované informace, neboť se jedná o informace získané v daňovém řízení, které vypovídají o majetkových poměrech osob, jež nejsou povinným subjektem a nelze je tedy dle ust. § 10 zákona o svobodném přístupu k informacím poskytnout.

Právo na informace je jednou z právních záruk ve veřejné správě, které jsou co do své podstaty a významu především zárukami zákonnosti ve veřejné správě. Obecně je právo na informace zaručeno článkem 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, ve speciálním ustanovení odst. 5 jsou pak státní orgány a orgány územní samosprávy zavázány přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon. Obdobně dle čl. 35 odst. 2 Listiny má každý právo na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů, jež bylo blíže upraveno zákonem č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.

Právo na přístup k informacím o činnosti veřejné správy a povinnost orgánů veřejné správy poskytovat přístup k těmto informacím je explicitně vyjádřena v rezoluci a Doporučení Poradního shromáždění Rady Evropy č. 428/1970 ze dne 23. 1. 1970 o masmédiích a lidských právech. Doporučení Výboru ministrů Rady Evropy č. R/81/19 ze dne 25. 11. 1981 o přístupu k informacím veřejných orgánů obsahuje následující principy: každá osoba má právo obdržet informace uschovávané státními orgány, informace nemají být odmítnuty, i když žadatel nemůže prokázat oprávněný zájem, přístup k informacím má být uplatňován na principu rovnosti, informace mají být poskytnuty v přiměřené lhůtě, příslušný orgán musí sdělit důvody odmítnutí žádosti, zamítnutí žádosti musí být přezkoumatelné, přístup k informacím se nevztahuje na zákonodárné a soudní orgány.

Obecnou právní normou, která zajišťuje ústavní právo veřejnosti na informace o činnosti státních orgánů je zákon č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o svobodném přístupu k informacím. Právní úprava obsažená v zákoně č. 106/1999 Sb. principy výše uvedené obsahuje, přesahuje je v tom, že do okruhu povinných subjektů zahrnuje i orgány zákonodárné a soudní jako státní orgány, avšak s využitím pravidel o poskytování informací stanovených pro ně zvláštními předpisy. Podle ustanovení § 2 cit. zákona povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány a orgány územní samosprávy a veřejné instituce hospodařící s veřejnými prostředky, dále ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti. Tyto povinné subjekty jsou zákonem zavázány především k tomu, aby zveřejňovaly základní a standardní informace o své činnosti automaticky tak, aby byly všeobecně přístupné. Využívají k tomu jak tradičních prostředků zveřejňování informací, tak moderních prostředků šíření informací v elektronických sítích. Ostatní informace, které mají k dispozici, vydají povinné subjekty na požádání žadatele, tj. každé fyzické nebo právnické osobě (ust. § 3 odst. 1). Výjimkou z výše uvedeného pravidla poskytování informací budou takové informace, jejichž poskytnutí návrh zákona výslovně vylučuje nebo v nutné míře omezuje. Jde zejména o informace, které jsou na základě zákona prohlášeny za utajované, nebo informace, které by porušily ochranu osobnosti a soukromí osob.

Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatele, že soud prvního stupně nesprávně posoudil právní otázku resp. se nevypořádal s otázkou, zda je možné osobní údaje o osobách, jímž bylo prominuto příslušenství daně a informace o částkách příslušenství daně prominutého osobám identifikovaným v bodě 1 předmětné žádosti, chápat jako údaje o majetkových poměrech osob ve smyslu § 10 zákona č. 106/1999 Sb., tím je vyjmout z informační povinnosti v režimu zákona a tyto informace proto neposkytnout.

Jak uvedl krajský soud v napadeném rozsudku, právní pojem majetkové poměry sice není legislativně definován, je jím však nutno rozumět informace o veškerém vlastnictví fyzických a právnických osob, včetně vlastnictví financí. Údaj o daňových subjektech, jímž bylo prominuto příslušenství daně, identifikovaných jménem, příjmením, datem narození, bydlištěm a údaj o částkách, které těmto subjektům byly prominuty bezpochyby podává obraz o jejich majetkových poměrech, byť se jedná o obraz částečný a neúplný. I z těchto informací, ale může příjemce získat znalost nejen o existenci a výši příslušenství daně, ale i zprostředkovaně povědomost o daňové povinnosti, potažmo daňovém základu dotčeného daňového subjektu. K argumentaci stěžovatele uvedené v žalobě ohledně sdělení základních osobních údajů dle ust. § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, jež nespádají pod majetkové poměry, krajský soud shodně s žalovaným uvedl, že zákon o ochraně osobních údajů se týká naplnění práva každého na ochranu osobních údajů a stanoví podmínky, za nichž se mj. uskutečňuje jejich předání do jiných států. Neřeší problematiku poskytování informací. Krajský soud dále uvedl, že osobní údaje jsou pro účely poskytování informací právně upraveny samotným zákonem o svobodném přístupu k informacím a to v ust. § 8b odst. 3 cit. zákona. Omezení práva na informace je ústavně zakotveno, především v čl. 10 Listiny, který vyslovuje pozitivně právo každého na ochranu osobnosti a na ochranu před zveřejňováním údajů o své osobě, jakož i právo na ochranu před neoprávněnými zásahy do soukromého a rodinného života.

Nejvyšší správní soud dospěl v projednávané věci k závěru, že zde pochyb o tom, že rozhodování o daňových povinnostech jakož i o daňových úlevách bezesporu je výkonem veřejné správy a správce daně, jakožto orgán veřejné moci, zde rozhoduje o právech a povinnostech osob. Je tudíž třeba, aby tato činnost byla prováděna transparentním způsobem a pod přiměřenou kontrolou veřejnosti. Jakkoli je však při realizaci ústavně zaručeného práva

na informace, garantovaného čl. 17 Listiny základních práv a svobod, ve spojení se zákonem č. 106/1999 Sb., možná omezení poskytování informací vykládat restriktivním způsobem, což vyplývá jak z judikatury Nejvyššího správního soudu, tak i Ústavního soudu (např. rozsudek NSS č. j. 5 As 28/2007 - 89 ze dne 17. 1. 2008, příst. na www.nssoud.cz, náleží ÚS ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06, přístupný na www.judikatura.cz), svoboda projevu jakož i právo na informace nejsou bezbřehé a jsou nutně omezeny chráněnými zájmy dle čl. 17 odst. 4 Listiny, ostatními ústavně zaručenými právy a svobodami (čl. 10 Listiny), jakož i dalšími pravidly pro možná omezení práva na informace dle čl. 17 odst. 5 Listiny. Tak tomu je i v případě aplikace ust. § 10 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Dle cit. ustanovení § 10 zákona o svobodném přístupu k informacím povinný subjekt informace o majetkových poměrech osoby, která není povinným subjektem, získané na základě zákonů o daních, poplatcích, penzijním nebo zdravotním pojištění anebo sociálním zabezpečení podle tohoto zákona neposkytne.

Argumentuje-li stěžovatel, že osobní údaje nespádají pod informace o majetkových poměrech, zcela tak pomíjí smysl a význam jednotlivých právních úprav. Co se týká obsahu pojmu osobních údajů, jsou tyto upraveny v ust. § 4 zákona o ochraně osobních údajů, kde je dle písm. a) za osobní údaj považována jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitého subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu. Nejvyšší správní soud, shodně s názorem žalovaného i krajského soudu uvádí, že výše cit. zákon upravuje problematiku naplnění práva každého na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromí, práva a povinnosti při správě a zpracovávání osobních údajů a stanoví podmínky pro předání údaje do jiných států. V žádném případě však neobsahuje právní úpravu poskytování informací o osobních údajích třetím osobám a nadto ani možnost poskytnout tyto důvěrné informace nepřipouští. Citovaný zákon tak naplňuje ústavně zakotvenou ochranu osobnostních práv, kdy získání takových informací by bylo narušením práva na ochranu soukromého a rodinného života, jakož i práva na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o osobě, jež plynou z čl. 10 odst. 2 a 3 Listiny.

Poskytnutí informací o určitých osobních údajích zákon o svobodném přístupu k informacím sice připouští, avšak ne tak, jak dovozuje stěžovatel. Informace o osobních údajích jsou poskytnuty v omezeném rozsahu a jejich poskytnutí je logicky vázáno na existenci dalších skutečností – např. ve spojení se sdělením majetkových poměrů o osobách, jimž byly poskytnuty veřejné prostředky a pouze v souvislosti s nimi je možné sdělit i určité osobní údaje, tak, jak jsou definovány zákonem o svobodném přístupu k informacím (srov. § 8b cit. zákona). Pakliže zákon o svobodném přístupu k informacím obsahuje výjimky z uvedeného principu publicity a označuje některé informace za informace, jež jsou na základě zákona prohlášeny za utajované, nebo by se jejich zveřejněním porušila ochrana osobnosti a soukromí osob, v takovém případě žádané údaje nelze poskytnout.

Vzájemnou souvislost a provázanost obou právních institutů tak tedy nelze přehlédnout. Skutečnost, že stěžovatel sdílí jiný právní názor, není pro zodpovězení otázky, zda povinný měl a mohl poskytnout stěžovatelem požadovanou informaci, podstatná.

Nejvyšší správní soud na tomto místě považuje za potřebné uvést, že žalovaný odmítl poskytnutí informace s odkazem na ust. § 10 zákona č. 106/1999 Sb. Jak je již výše uvedeno, jedná se o zákonný důvod pro odepření informací o majetkových poměrech osoby, která není povinným subjektem. Důvod pro odepření informací v cit. ustanovení § 10 je obligatorní

a povinný subjekt tedy nesmí informace poskytnout. Omezení je vázáno na dva předpoklady, které musí být zároveň splněny: jde o informace o majetkových poměrech a tyto informace jsou získány na základě zákonů o daních, poplatcích, penzijním nebo zdravotním pojištění nebo sociálním zabezpečení.

Při výkladu majetkových poměrů je nutno vyjít především z výše uvedených druhově vymezených zákonů, na jejichž základě získávají povinné subjekty příslušné informace. Majetkové poměry fyzických a právnických osob tak tvoří zejména jejich příjmy, které mohou být peněžité, ale i naturální, vlastnictví bytů, nebytových prostor a jiných nemovitých věcí, peněžních prostředků, pohledávek, majetkových práv apod.. Za majetkové poměry fyzických a právnických osob lze za daných okolností považovat nejen aktiva, nýbrž i jejich pasiva a je bez významu, zda jsou tyto závazky vůči soukromoprávním subjektům či vůči státu. Správci daně v daňovém řízení dle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen zákon o správě daní), získávají na základě zákonů o daních právě takové informace o majetkových poměrech (srov. např. ust. § 36 zákona o správě daní). Tyto informace jim pak slouží proto, aby mohly rozhodovat ve věcech daní a naplnit tak účel zákona uvedený v ust. § 1 odst. 2 zákona o správě daní.

Příslušenství daně je definováno v ust. § 58 a s výjimkou pokut sleduje osud daně. Prominutí příslušenství daně dle ust. § 55a zákona o správě daní je mimořádným opravným prostředkem a slouží k odstranění nesrovnalostí při uplatňování daňových zákonů a odstranění tvrdosti. O příslušenství daně rozhoduje správce daně zásadně na žádost daňového dlužníka, nikoli bez žádosti, jak uvádí stěžovatel. Příslušenství daně platí daňový dlužník, jenž je definován v ust. § 57 odst. 1 zákona o správě daní, jakož i každý, kdo je povinen podle zvláštního zákona platit daň nebo ji (vybranou a sraženou) odvádět. Daňový dlužník je tedy v zásadě definován obdobně jako poplatník či plátce, tedy má zcela nepochybně (až na výjimky např. v podobě ručitele) postavení daňového subjektu. Řízení o příslušenství daně, jakož i jeho případném prominutí dle vyhl. č. 299/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je tedy rozhodně řízením vedeným s daňovými subjekty (či třetími osobami). Z akcesorické povahy příslušenství daně – sleduje osud daně - pak lze dovodit, že může být nositelem, byť zprostředkované informace o výši daňové povinnosti (tj. zda se jeho daňová povinnost pohybuje řádově v tis. Kč či 100 tisících Kč, apod.), výši daňových nedoplatků a jistým způsobem tak podávat rámcový obraz o celkových majetkových poměrech dotčeného daňového subjektu a jeho životní úrovni. Informace uvedeného charakteru dle názoru Nejvyššího správního soudu však nelze poskytnout.

Jak je uvedeno výše, svoboda projevu dle čl. 17 Listiny není bezbřehá. V tomto případě vzniká konflikt mezi svobodou projevu ve smyslu čl. 17 a právy dle čl. 10 odst. 2 a 3 Listiny a je věcí nezávislého posouzení soudem, zda jednomu právu nebyla nedůvodně dána přednost před druhým (viz nálezy IV. ÚS 154/97). K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že jakkoliv lze chápat pohnutky stěžovatele a jeho veřejný zájem na kontrole orgánů veřejné moci a jejich činnosti, nelze odhlédnout od faktu, že jím požadované informace se týkají majetkových poměrů a osobních údajů osob a jejich soukromoprávní charakter je tím důvodem, který jejich obecnému poskytování brání. Z tohoto důvodu proto ani nemůže existovat veřejný nárok na přístup k těmto informacím, byť jsou shromažďovány a uchovávány orgány veřejné moci.

Nejvyšší správní soud konstatuje, na základě shora popsaných skutkových okolností, že při střetu zájmu soukromého (tj. zájmu fyzických a právnických osob na důvěrnost určitých informací) a zájmu veřejného (tj. zájmu ostatních spoluobčanů na tom, aby nebyly, resp. z jakého důvodu byly poskytovány úlevy ve formě prominutí příslušenství daně např. těm, kdo to nepotřebují) nelze dospět k jinému závěru, než že na tomto místě požívá větší ochrany zájem soukromý před zájmem veřejným. Je to dáno mimo výše uvedené také tím, že poskytnutí

stěžovatelem požadovaných informací je chráněno osobnostními právy zakotvenými přímo v čl. 10 odst. 2 a 3 Listiny a převážná část těchto informací týkající se fyzických osob je chráněna již jako osobní údaje dle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů popř. jejich sdělení výslovně brání ust. § 10 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Uvedenému závěru svědčí mj. i právní názor uvedený v již citovaném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 28/2007 - 89, v němž se zdejší soud vyslovil, že poskytnutí informace o daňových úlevách daňového subjektu podle § 55a zákona o správě daní, brání právě ust. § 10 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Nejvyšší správní soud nesdílí případnost stěžovatelova odkazu na rozsudek zdejšího soudu ze dne 16. 5. 2007, č. j. 3 Ads 33/2006 - 57, neboť se jedná o skutkově zcela odlišný případ. Dle cit. rozsudku nepředstavují údaje o platbách VZP za úhrady poskytnuté zdravotní péče smluvním zdravotnickým zařízením jediný zdroj jejich finančních příjmů (s ohledem na množství zdravotních pojišťoven), nevypovídají nic o nákladech za zaměstnance zdravotnického zařízení, nákladech na jeho provoz, obstarávání zdravotnického materiálu, zásob a podobně. V projednávané věci je však relevantní povaha příslušenství daně resp. jeho schopnost určitým způsobem vypovídat o majetkových poměrech konkrétní osoby, a proto nelze uvedený rozsudek na projednávanou věc vztáhnout.

Nejvyšší správní soud neshledal stěžovatelem uplatněné kasační námitky důvodnými a dospěl k závěru, že stran aplikace ust. § 10 zákona č. 106/1999 Sb. se krajský soud nesprávného právního posouzení nedopustil.

Nejvyšší správní soud nemůže konečně přisvědčit ani námitce stěžovatele ohledně použití ust. § 24 zákona č. 337/1992 Sb. Jak vyplývá z napadeného rozsudku, jakož i z rozhodnutí žalovaného, odkaz na ust. § 24 zákona o správě daní a poplatků, při odmítnutí žádosti o poskytnutí informace, byl použit pouze podpůrně. Lze souhlasit se stěžovatelem v tom, že odkaz uvedený pod čarou nemá právní význam a není součástí právního předpisu. Jak uvedl i Ústavní soud ve svém nálezu Pl. ÚS 10/06 (přístupno na www.judikatura.cz), poznámky pod čarou nemají závazný normotvorný charakter, jedná se však o informaci k výkladu ratione legis, kdy mohou mít pouze pomocný (orientační) interpretační význam, takto slouží jen k orientaci, přičemž právní norma, na kterou poznámka odkazuje, musí být interpretována a aplikována ve shodě s právní normou odkazující a celým právním řádem. Ze správního spisu plyne, že k samotnému užití institutu mlčenlivosti v souvislosti s odmítnutím informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím v daném případě nedošlo, nicméně pokud krajský soud shodně s názorem žalovaného citovaným ustanovením § 24 zákona o správě daní a poplatků argumentovaly, nelze v jejich postupu, právě s ohledem na smysl uvedeného ustanovení v návaznosti na povahu požadovaných informací, spatřovat nezákonnost.

Dle názoru Nejvyššího správního soudu se krajský soud přezkoumatelným způsobem vypořádal s námitkami uvedenými v žalobě a pokud se po přezkoumání rozhodnutí správního orgánu v intencích soudního řádu správního, ztotožnil se závěry obsaženými v rozhodnutí žalovaného, když tyto závěry shledal správnými, nezbylo mu, než žalobu proti rozhodnutí správního orgánu zamítnout.

Namítá-li stěžovatel, že žalovaný a krajský soud se nezabývaly možností poskytnout pouze informace k bodu 1 žádosti a o zbytku vydat rozhodnutí o odmítnutí, činí tak poprvé až v kasační stížnosti. Tato námitka nebyla stěžovatelem v průběhu celého správního ani soudního řízení zmíněna a tvoří z tohoto pohledu novum. Ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s.

in fine brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že v souzené věci neshledal stěžovatelem uváděné skutečnosti, ve spojení s ustanovením § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., za opodstatněné. Aplikace ustanovení § 10 zákona o svobodném přístupu k informacím ze strany správních orgánů i krajského soudu byla zcela na místě a důvodná, přičemž odmítnutí poskytnout žádané informace není v kolizi s ústavními principy práva na vyhledávání a poskytování informací. Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci náleží v souladu s ust. § 11 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) odměna za převzetí a přípravu zastoupení ve výši 2100 Kč a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon podle ust. § 13 odst. 3 citované vyhlášky, celkem tedy 2400 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 25. června 2008

JUDr. Lenka Matyášová, v. r.
předsedkyně senátu